

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **L. Š.**, bytom v P., ul. L. č. X., právne zastúpeného JUDr. J. V., advokátom so sídlom v P., P. ul. č. X., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, Bratislava**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. októbra 2007, č. k. 12Sd 632/2004-90, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 16. októbra 2007 **z r u š u j e** a vec vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo 16. októbra 2007, č. k. 12Sd 632/2004-90, zrušil rozhodnutie odporkyne z 1. októbra 2004 č. X., ktorým zastavila navrhovateľovi výplatu invalidného dôchodku z dôvodu prekročenia porovnateľného mesačného zárobku s poukazom na § 263 ods. 1, § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a § 37 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“). Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne treba zrušiť, lebo odporkyňa nesprávne považovala pri zisťovaní poklesu zárobku navrhovateľa za rozhodujúce obdobie od 1. septembra 2003 do 31. augusta 2004.

V súlade s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení z 26. apríla 2006 č. k. 2So 113/2005-46 uzavrel, že navrhovateľ sa 3. februára 2005, podrobil kontrolnej lekárskej prehliadke a až od tohto možno invalidný dôchodok navrhovateľa posudzovať podľa zákona o sociálnom poistení. Do tohto dátumu bolo preto podľa názoru súdu prvého stupňa treba v súlade s § 263

ods. 1 zákona o sociálnom poistení posudzovať splnenie podmienok pre výplatu čiastočného invalidného dôchodku podľa predpisov, účinných k 31. decembru 2003.

Preto krajský súd vyslovil, že odporkyňa postupovala správne, keď pri rozhodovaní o výplate čiastočného invalidného dôchodku navrhovateľa zisťovala aj splnenie tzv. ekonomickej podmienky t. j. pokles zárobku. Poukázal však na skutočnosť, že odporkyňa rozhodla 1. októbra 2004, preto mala zisťovať pokles zárobku za obdobie 12 kalendárnych mesiacov k 30. septembru 2004 a nie k 31. augustu 2003. Z uvedeného dôvodu napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odporkyňi na opätovné konanie a rozhodnutie.

Proti rozsudku krajského súdu podala včas odvolanie odporkyňa. Tvrdila, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec a preto nesprávne vo veci rozhodol. Zdôraznila, že podmienka poklesu zárobku sa u navrhovateľa naposledy zisťovala k 1. septembru 2002 z mesačného priemeru hrubých zárobkov, zistených za obdobie trvania nároku na výplatu čiastočného invalidného dôchodku od 1. septembra 2002 do 31. augusta 2003, preto v súlade s § 37 ods. 7 zákona o sociálnom zabezpečení skúmala splnenie ekonomickej podmienky k 1. septembru 2004 z mesačného priemeru hrubých zárobkov zistených za obdobie od 1. septembra 2003 do 31. augusta 2004. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne je potrebné vyhovieť.

Podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto

dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak poberateľ invalidného dôchodku podľa prvej vety vykonáva činnosť zamestnanca, práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, výkon týchto činností alebo prác nemá po 31. júli 2006 vplyv na nárok na výplatu invalidného dôchodku.

Podľa § 37 ods. 1, 6 a 7 zákona o sociálnom zabezpečení občan má nárok na čiastočný invalidný dôchodok, ak sa stal čiastočne invalidným a bol zamestnaný po dobu potrebnú na nárok na tento dôchodok alebo sa stal čiastočne invalidným následkom pracovného úrazu.

Občan má po splnení podmienok ustanovených v odseku 1 nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku počas 12 kalendárnych mesiacov od priznania čiastočného invalidného dôchodku. Po uplynutí tohto obdobia občan má nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku počas každých ďalších 12 kalendárnych mesiacov, ak má pokles zárobku. Pokles zárobku sa nezisťuje u občana, ktorý je čiastočne invalidný podľa odseku 3 písm. c).

Pokles zárobku sa zisťuje za obdobie 12 kalendárnych mesiacov predchádzajúcich dňu, ku ktorému sa rozhoduje o nároku na výplatu čiastočného invalidného dôchodku.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ sa stal čiastočne invalidným od 1. septembra 2001. Odporkyňa skúmala naposledy podstatný pokles zárobku u navrhovateľa v k septembri 2003 a to za obdobie od 1. septembra 2002 do 31. augusta 2003. Povinnosťou odporkyne bolo preto skúmať ekonomickú podmienku trvania nároku na dávku za obdobie nasledujúcich 12 kalendárnych mesiacov po vykonanej kontrole, t.j. za obdobie od septembra 2003 do 31. augusta 2004, čo odporkyňa rešpektovala a takto aj postupovala.

Skutočnosť, že odporkyňa rozhodla až 1. októbra 2004, nemá pre určenie rozhodného obdobia v danej veci význam, lebo zákon nespája začiatok plynutia

lehoty 12 kalendárnych mesiacov na vykonanie kontroly podstatného poklesu na zárobku s dátumom vydania rozhodnutia o výplate dôchodku.

Pokiaľ z § 37 ods. 7 zákona o sociálnom zabezpečení vyplýva, že pokles zárobku sa zisťuje za obdobie 12 kalendárnych mesiacov predchádzajúcich dňu, ku ktorému sa rozhoduje o nároku na výplatu čiastočného invalidného dôchodku, deň ku ktorému sa rozhoduje o nároku nie je dňom vydania rozhodnutia o nároku na výplatu dávky.

Ďalším obdobím, za ktoré treba podľa § 37 ods. 6 zákona o sociálnom zabezpečení skúmať podstatný pokles zárobku, je obdobie nasledujúceho jedného roka, nadväzujúce na skončenie obdobia, za ktoré už bol podstatný pokles zárobku skúmaný (obdobne napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. októbra 1997, sp. zn. Sdo 6/97).

Iný výklad by umožňoval, aby začiatok lehoty na iné obdobie ako 12 kalendárnych mesiacov po skutočne vykonanej kontrole nebol určený zákonom, ale aby takýto začiatok lehoty odporkyňa určovala sama. Takýto výklad zákona o sociálnom zabezpečení nezodpovedá.

Iným postupom by došlo k ohrozeniu právnej istoty účastníkov, lebo sledované obdobie podstatného poklesu na zárobku u občanov by záviselo na ľubovôli odporkyne, a nie na zákonom stanovených pravidlách.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti nepovažoval odvolací súd za správny právny záver krajského súdu, podľa ktorého nemala odporkyňa skúmať pokles zárobku u navrhovateľa za obdobie od 1. septembra 2003 do 31. augusta 2004.

Z dôvodu, že krajský súd sa nezaoberal ani ostatnými námietkami navrhovateľa uvedenými v návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP napadnutý rozsudok zrušil a vrátil mu vec na nové konanie a rozhodnutie, v rámci ktorého preskúma rozhodnutie odporkyne

vo všetkých napadnutých častiach a po vykonaní potrebných dôkazov vo veci opätovne rozhodne.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o trovách tohto odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 OSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 29. mája 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová